

**Ба Шӯрои диссертатсионии 6D.KOA-014
назди Донишгоҳи аграрии Тоҷикистон ба номи
Ш.Шоҳтемур (734003, ш.Душанбе, хиёбони
Рудақӣ 146., WWW.tajagroun.tj,
E-mail: mtti2009@mail.ru)**

Тақризи

муқарризи расмӣ ба кори диссертатсионии Накимов Сафаррахмат Пиракович дар мавзӯи «Бозори гӯшт ва механизми танзими давлатии он (дар асоси маводи хоҷагии қишлоқи Ҷумҳурии Тоҷикистон)» барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои иқтисодӣ аз рӯи ихтисоси 08.00.05 – Иқтисодиёт ва идоракунии хоҷагии халқ: иқтисодиёт, ташкил ва идоракунии корхонаҳо, соҳаҳо, комплексҳо (комплекси агросаноатӣ ва кишоварзӣ) пешниҳод шудааст.

Мубрамият ва зарурати мавзӯи таҳқиқот. Истеҳсол ва таъминоти маводи хӯрокаи яке аз масъалаҳои асосии давлат ба ҳисоб меравад. Диссертант, яке аз соҳаҳои муҳими хоҷагии қишлоқи ҷумҳурӣ, ин пеш аз ҳама, чорвопарварии гӯштиро арзёбӣ намуда, ҷанбаҳои назариявӣ, методологӣ ва амалии бозори аграриро мавриди таҳлил қарор додааст.

Ба ақидаи муаллиф меъёри асосии барқарорӣ бозори гӯшт, механизмҳои танзими бозори гӯшт, сатҳи таъминот бо гӯшт ва маҳсулоти гӯштӣ, ҷалби сармоя ҳамчун механизмҳои танзими давлатии бозор, ҷорӣ намудани низоми маркетингӣ, роҳҳои муҳим ва санҷидашудаи танзими бозор, ташаккул ва рушди ҷорҳои гӯштӣ дар асоси саноатӣ мебошанд. То ба имрӯз низом ва механизмҳои ягона ва асоснокӣ маҷмуи саршумори ҷорҳои гӯштӣ ва маҳсусонидани хоҷагиҳо аз рӯи тараққиӣ ҷорводорӣ гӯшту шир, шири гӯшт ё танҳо ҷорҳои гӯштӣ, механизмҳои ташкил ва рушди коркарди саноатӣ маҳсулоти ҷорҳои гӯштӣ, танзими давлатӣ низоми бозори аграрӣ ва дурнамои рушди бозори гӯшт ва маҳсулоти гӯштӣ дар шароити рушдбандаи муносибатҳои нави иқтисодӣ мавҷуд нест.

Аз ин рӯ, саривақтӣ ва муҳим будани таҳқиқи мушкилоти соҳаи бозори гӯшт ва механизмҳои танзими давлатӣ онҳо баръало равшан мегардад. Масъалаҳои асосҳои назариявӣ методологӣ мушкилоти зикршуда, назарияи соҳаҳои бозор ҳамчун самти нави илмӣ, авҷи рушди бозори агрохӯрокворӣ барои дарозмуҳлат, хусусиятҳои ташаккул ва танзими вазъ (конъюнктура)-и бозорӣ дар марҳалаи бозори маҳдуди агрохӯрокворӣ, сиёсати танзими давлатӣ бозорӣ низ аз

ҷумлаи онҳо мебошанд, ки барои интихоби мавзӯи таҳқиқшаванда асос гаштанд.

Ҳамаи ин гуфтаҳо, муҳимияти мавзӯи интихобшудаи таҳқиқоти диссертационӣ, инчунин моҳияти илмӣ ва муҳимияти амалӣ доштани онро тасдиқ менамояд.

Мақсади асосии кори илмӣ - таҳқиқи асосҳои илмии бозори гӯшт ва таҳияи пешниҳодҳо оид ба механизмҳои танзими давлатии он дар Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошад.

Соҳаи таҳқиқоти ба бандҳои зерини шиносномаи таҳассусии ҚОА назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз рӯи таҳассуси 08.00.05 – Иқтисодиёт ва идоракунии хоҷагии халқ; иқтисодиёт, ташкил ва идоракунии корхонаҳо, соҳаҳо, комплексҳо (комплекси агросаноатӣ ва кишоварзӣ) мувофиқат мекунад: 3.2. Тақсимои фазои захираҳои иқтисодӣ; 3.17. Идораи иқтисоди минтақа; 3.19. Мушкилоти истифодаи сарфакоронаи активҳои минтақавии моддӣ ва ғайримоддӣ – захираҳои табиӣ, пойгоҳи моддию техникӣ, сармояи инсонӣ; 1.2.15 – Фаъолияти сармоягузорӣ ва инноватсионии ташкилот (корхонаи КАС); 1.2.17 – Логистика дар ташкилот (корхона)-ҳои КАС; 1.2.38 – Самаранокии фаъолияти бахшҳо ва корхонаҳои маҷмааи агросаноатӣ; 1.2.27 – Иқтисоди ташкилот (корхона) дар соҳаи кишоварзӣ ва ғайра.

Навоварии илмӣ дар тадқиқот аз таҳияи концепсияи ташаккул ва рушди бозори ҷумҳуриявӣ гӯшт дар шароити гуногунрангии ҳудудии ва шакли хоҷагидорӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки таъмини мунтаззами аҳолиро бо гӯшт ва маҳсулоти гӯштӣ ба зимма дорад, иборат мебошад. Ба таркиби асосии навовариҳои илмӣ инҳоро метавон дохил кард:

– омӯзиш ва муайян кардани нақши танзими давлатии истеҳсолоти хоҷагии қишлоқ, махсусан истеҳсоли гӯшт ва концепсияи ислоҳоти сектори аграрии иқтисод;

– саҳеҳсозии методологияи арзёбии сатҳи бозор. Дар ин маврид усули пешгӯии конъюктураи бозор пешниҳод гардид, низоми механизмҳои иқтисодии танзими бозори гӯшт, ки тавъамсозии танзими бозорӣ, давлатӣ ва дохили истеҳсолиро дар назар дорад, асоснок карда шуд;

– омӯзиши таҷрибаи ташаккул ва рушди бозори гӯшт ва маҳсулотҳои гӯшти дар мамлакатҳои иқтисодашон рушдёрта ва пешниҳоди намунаи мувофиқи бозори гӯшт барои Ҷумҳурии Тоҷикистон;

– методикаи ҳисобкунии нархҳои кафолатноки гӯшт, арзиши рақобатпазирии истеҳсоли гӯшт ва маҳсулоти коркардшудаи он, ҳамчунин механизмҳои танзими нархҳои бозор пешниҳод гарид;

– механизми босамари тақсими дотатсияи истеҳсоли гӯшт дар байни молистеҳсолкунандагони хоҷагии қишлоқ пешниҳод гардид, модели такмили муносибатҳои иқтисодии дохилихоҷагӣ таҳия шуд, чораҳо дар корхонаҳои хоҷагии қишлоқ оид ба идораи зиддибуҳронӣ пешниҳод гардида, самтҳои ояндадори бозори гӯшт ва маҳсулоти гӯштӣ бо назардошти махсусиятҳои минтақавӣ асоснок карда шуданд.

Аҳамияти назариявии таҳқиқоти диссертатсионӣ дар ҳалли масъалаи механизми танзими давлатии бозори гӯшт ва мушкилоти он, назарияи соҳаҳои бозор ҳамчун самти нави илмӣ, тамоюли рушди бозори агрохӯрокворӣ дар давраи дарозмуҳлат, хусусиятҳои ташаккул ва танзими вазъ (конъюнктура)-и бозорӣ дар марҳалаи маҳдуди бозори агрохӯрокворӣ, сиёсати танзими давлатию бозорӣ, ки аз ҷумлаи онҳо мебошанд, ифода меёбад.

Аҳамияти амалии таҳқиқот. Натиҷаҳои бадастомадаи кори мазкурро метавон дар баланд бардоштани самаранокии танзими бозори маҳсулоти чорводорӣ истифода бурд. Ҷанбаи муҳими таҳқиқот истифодаи сарфакоронаи захираҳо ва афзун намудани истеҳсоли маҳсулоти гӯштӣ, баланд бардоштани рақобатпазирии он дар бозор мебошад. Пешниҳодоти дар диссертатсия зикршуда аз тарафи мақомоти идораи сатҳҳои гуногун ҳангоми таҳияи як қатор барномаҳо, аз он ҷумла, Стратегияи миллии рушди Ҷумҳурии Тоҷикистон дар давраи то соли 2030, Консепсияи рушди инноватсионии КАС барои давраи солҳои 2014-2020, ҳамчунин барномаҳои давлатии соҳаи чорводорӣ истифода шудаанд.

Инчунин натиҷаҳои таҳқиқотро Вазорати кишоварзии Ҷумҳурии Тоҷикистон, аз он ҷумла дар вилоятҳои Хатлон ва Суғд идораҳои кишоварзӣ ҳангоми тайёр кардани пешниҳодот оид ба рушди низоми бозорҳои яклухти озукавории

ҷумхурӣ ва такмили алоқаҳои интегратсионӣ дар зермаҷмӯаҳои гӯшт истеҳсолкунанда, дар мактабҳои олии мамлакат ҳангоми таҳияи дастурҳои таълимӣ ва барномаҳои таълимии фанҳои иқтисодиёти КАС, «Нарх ва нархгузорӣ», «Назария ва амалияи муносибатҳои бозорӣ», «Ташкили истеҳсоли кишоварзӣ», ҳамчунин дар раванди таълими донишҷӯён, магистрҳо ва шунавандагони курсҳои фанҳои иқтисодӣ истифода бурда метавонанд.

Муҳимияти амалии кор ва татбиқи натиҷаҳои тадқиқот. Натиҷаи тадқиқотҳои ҷандинсола гузаронидаи илмӣ - амалии муаллифро ба сифати заминаи илмии ҳалли муаммоҳои амалии рушди истеҳсоли гуштро дар минтақа истифода бурдан мумкин аст.

Натиҷаҳои бадастовардаи кори муаллифро метавон дар баландбардоштани самаранокии танзими бозори маҳсулоти чорводорӣ истифода бурд. Ҷанбаи муҳими таҳқиқот истифодаи сарфакоронаи захираҳо ва афзуннамудани истеҳсоли маҳсулоти гӯштӣ, баландбардоштани рақобатпазирии он дар бозор мебошад. Пешниҳодҳои дар диссертатсия зикршуда аз тарафи мақомоти идораи сатҳҳои гуногун ҳангоми таҳияи як қатор барномаҳо, аз он ҷумла Стратегияи миллии рушди Ҷумҳурии Тоҷикистон дар давраи то соли 2030, Концепсияи рушди инноватсионии КАС барои давраи солҳои 2014-2020, ҳамчунин барномаҳои давлатии соҳаи чорводорӣ истифода шудаанд.

Рисолаи тақризшаванда нишон медиҳад, ки муаллиф зимни таълифи рисола аз сарчашмаҳои мухталифи адабиёти мансуб ба ҷанбаҳои илмӣ-амалии масоили рушди самаранокии истеҳсоли маҳсулотҳои гӯшт истифода намуда, дар ин самт маводҳои барзиёдӣ оморӣ ва воқеиро мавриди таҳлил ва истифодабарӣ қарор додааст.

Диссертатсия аз муқаддима, се боб, хулоса ва феҳристи адабиёт аз 167 номгӯй иборат буда, дар ҳаҷми 176 саҳифа ҷоп гардидааст. Таркиби он фарогири 11 расм ва 30 ҷадвал мебошад.

Дар муқаддима муҳимияти мавзӯи таҳқиқ асоснок карда шудааст, дараҷаи таҳқиқи мушкilotи мавҷуда, мақсад ва вазифаҳои таҳқиқот шарҳ ёфтаанд, навоарии илмӣ ва аҳамияти амалии кор муайян карда, объект ва усулҳои таҳқиқ нишон дода шудаанд.

Дар боби якум – “Чанбаҳои назариявӣ ва методологии ташаккул ва рушди бозори озуқаворӣ”

Чанбаҳои назариявӣ ва методологии ташаккул ва рушди бозори озуқаворӣ шарҳ дода шуда, масъалаҳои алоқаманд бо асосҳои илми рушди бозори хӯроқа, макони барқарории бозори гӯшт ва маҳсулоти гӯштӣ, ҳамчунин, механизми танзими бозори гӯшт мавриди баррасӣ қарор дода шудааст.

Қайд гардидааст, ки рушди бозори аграрӣ (agrarian market) соҳаи муруҷиати иқтисодии маҳсулоти хоҷагии қишлоқ ва маҳсулоти коркарди он мебошад. Бозор қисмати таркибии тақрористеҳсолкунии ҷамъиятӣ мебошад, ки тамоми марҳалаҳои онро бо ҳам алоқаманд месозад. Ин марҳалаҳо иборатанд аз истеҳсол, муошират, тақсим ва истеъмол тавассути муносибатҳои молиқона пулӣ дар маҷмуъ. Ин алоқаҳо талабот ва пешниҳодро муайян мекунанд. (саҳ. 12. диссертатсия)

Вобаста ба шарҳи дар боло баёншуда моҳият, нишонаҳои асосӣ, сохтори бозори аграрӣ ва махсусиятҳои ташаккули онро мавриди назар қарор дода шудааст. Ба ақидаи муаллиф механизмҳои асосии бозор аз инҳо иборатанд: талабот, пешниҳод ва нарх. Дар бозор вазифаи асосиро нарх иҷро мекунад. Миқдори молҳое, ки вобаста ба имкониятҳои харидорон бо нархи муайян дастрас мекунанд, талабот ном дорад. Байни талабот ва нарх вобастагии байниҳамдигарӣ ва баръакс мавҷуд аст.

Талабот (Demand) ин ҳамон миқдори мол аст, ки харидорон имконият доранд бо нархи муайян дар замони муайян харанд. Ба қавли дигар, ин ҳамон миқдори мол аст, ки харидор имконият дорад харад.

Ҳамин тавр, ин талаботи қобилияти харидоридошта мебошад. Дар талабот одатан ҳар қадар нархи маҳсулот арзон бошад, ҳамон қадар он ба миқдори зиёд харида мешавад, ё ин ки баръакси он. Талабот, ё талаботи қобилияти харидоридоштаи аҳоли аз нуфузи аҳоли, нархҳои маҳсулоти истеҳсолшуда, афзалияти истеъмоли, даромади аҳоли, ҳамчунин аз шароитҳои миллии ҷуғрофӣ ва табиӣ вобаста мебошад. Барои таъмини меъёри ба саломатӣ мувофиқи истеъмоли маҳсулоти асосии хӯроқворӣ пасткунии нарх ба рушди ба-

суръати истеъмолот таъсир намерасонад.

Диссертант қайд намудааст, ки дар солҳои ислохот дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои таъмин намудани аҳолии бо хӯрокворӣ, шароити кофӣ ба вуҷуд оварда нашуд; аз ҷумлаи чунин маҳсулот шир ва гӯшт, ҳамчунин маҳсулоти коркарди онро номбар кардан мумкин аст. Талабот ба маҳсулоти дорои моддаҳои истеъмолии ҳамеша зиёд аст; маҳсулоти чорводорӣ яке аз махсусиятҳои асосии давраи гузариш ба ҳисоб меравад.

Бо афзоиши даромади аҳолии талабот ба аксарияти маҳсулот зиёд мешавад. Вобаста ба даромад чандирии талабот ба маҳсулоти хӯрокворӣ кофӣ нест. Дар натиҷа истеъмоли босифати маҳсулоти истеҳсоли табиӣ ба вуҷуд омадааст.

Дар қатори вазифаҳои муҳимтарин дар соҳаи идора, ин муайян кардани самти кори бозор барои таъмини талаботи харидорон мебошад. Ин вазифаро бо ёрии низоми маркетинг ҳал кардан мумкин аст.

Бо назардошти гуфтаҳои боло бояд қайд кард, ки ҳангоми ташкили бозори минтақавӣ таваҷҷуҳро ба самтҳои зерин бояд равона кард:

- тибқи шароитҳои аниқ ва махсусиятҳои минтақа ташкил намудани инфрасохтори бозор;
- бо назардошти шароити аниқии минтақа, аз он ҷумла пурзӯр намудани нақши давлат ташаккул ва такмил додани механизми иқтисодии бозор;
- баланд бардоштани нақши молистеҳсолкунандагони хоҷагии қишлоқи ҳамаи шаклҳои моликият ва хоҷагидорӣ дар бозор;
- инкишоф додани низоми маркетинг- танзимгари муҳимтарин истеҳсолот ва фурӯши маҳсулот.

Дар боби дуюм – “Динамикии вазъи имрӯзаи бозори гӯшт ва маҳсулотҳои гӯштӣ” ва маҳсулотҳои гӯштӣ, ҳолати имрӯзаи бозори гӯшт ва коркарди он, таъмини аҳолии бо гӯшт ва маҳсулотҳои гӯштӣ, самаранокии иқтисодии истеҳсоли гӯшт ва маҳсулотҳои гӯштӣ таҳлили амиқ қарор дода шудааст.

Ба ақидаи муаллиф яке аз мушкилоти асосии ислоҳоти КАС-и ҷумҳурӣ хусусигардонии объектҳои гуногуни инфрасохторӣ, заводҳои пахтатозакунӣ ва баъзе қисматҳои корхонаҳои коркард буд (соҳибони завод ва коргоҳҳо, фермаҳо чорводорӣ, объектҳои маишию иҷтимоӣ ва ғайра). Бисёр

донишмандони ҷумҳурӣ ва роҳбарон, мутахассисони корхонаҳо ва хоҷагиҳои деҳқонӣ (фермерӣ) бар онанд, ки хусусигардонӣ албатта ба баланд бардоштани рақобатпазирӣ ва самаранокии қори корхонаҳои маҷмуи агросаноатӣ мусоидат менамояд. Ин ва дигар мушкилот ба таври объективӣ таҳияи моделҳои рушди хоҷагии қишлоқи шакли бозориро талаб мекунад.

Таҷрибаи сохтмони ҳаёти нав дар бисёр мамлакатҳои тараққикардаи ҷаҳон шаҳодат аз он медиҳад, ки мавҷудияти моделҳо ва назарияҳои сохтмони оянда новобаста аз сифаташон ин мамлакатҳоро ба қатори давлатҳои баландрушдёрта бо иқтисоди классикии бозорӣ ва сектори рушдёртаи аграрӣ оварда расондааст (ИМА, Шведсия, Япония, Олмон, Финляндия, мамлакатҳои немҷазираи Скандинавия, Чин, Сингапур, Таиланд, Кореяи Ҷанубӣ ва ғайра). Аз ин рӯ ҳар як моделикунонии иҷтимоию иқтисодӣ ба некуаҳволии ҷомеа, ободии мамлакат оварда мерасонад.

Барои Ҷумҳурии Тоҷикистон дар давраи кунунии тараққиёт интиҳоби хусусият ва қоидаҳои беҳтарини «хоҷагии қишлоқи нав» роҳи ягонаи дурусти тақмили асосҳои ташкилию иқтисодии иқтисодиёти аграрӣ мебошад. Илми агроиқтисодӣ, ки аз омилҳои барвақт муайянкардаи рушди ояндаи хоҷагии қишлоқ ба вуҷуд омадааст, назарияро ба таҷрибаи амалӣ бояд наздик созад. Ин хеле муҳим аст. Ташаккули тасаввуроти нави ҷомеа, таваҷҷуҳ ба хоҷагии қишлоқи нав аз тарафи Академияи кишоварзии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва муассисаҳои илмии он, ҳокимиятҳои маҳаллӣ ба ҳаллӣ мушкилоти ҳаррӯза бояд таъдил ёбад. Зеро хоҷагии қишлоқи нав ва тасаввуроти мо оид ба оянда вазифаи умумимиллист.

Моделҳои рушди «хоҷагии қишлоқи нав» схемае нест, ки аз боло ба поён пешниҳод шуда бошад. Имкон надорад, ки зиндагии мардуми ҷумҳуриро ба он пурра мувофиқ гардонд. Он бояд ба фаъолиятмандии ҳуди аҳолии асос ёбад, зеро маҳз аҳолии истеҳсолгарони бевоситаи неъматҳои моддист. Он дорои рӯҳияи амалӣ ва қувваи эҳғарӣ мебошад. Дар натиҷа «хоҷагии қишлоқи нав» ҳамчун соҳаи махсуси иқтисод дар зиндагии одамон ҷойи махсус пайдо мекунад ва ба вай манфиат меорад. Аз ҳамаи ин бармеояд, ки сухан дар бораи хоҷагии қишлоқи мевад, ки ба худ ҳамаи чизи хубро аз зиндагӣ, ҳамчунин аз таҷрибаи пешқада-

ми ҷаҳонӣ мегирад. (саҳ 58-59. диссертатсия).

Аз таҳлилҳои муаллиф бармеояд, ки, ки захираи муҳимтарини баланд бардоштани сифати гӯшт инҳоянд: азнавсозии ҷиддии пойгоҳи хӯроки чорво ва табдил додани истеҳсолоти хӯроки чорво ба соҳаи афзалиятноки истеҳсолоти хочагии қишлоқ; баланд бардоштани ҳавасмандии моддии кормандони соҳаи чорводорӣ дар таъмини хӯроки чорво дар асоси истифодаи технологияҳои интенсивии парвариши он; истифодаи шаклҳои пешқадами зидди харочотии ташкили меҳнат бо маош аз рӯйи натиҷаи ниҳонии кор. (саҳ 82. диссертатсия)

Муаллиф чунин меҳисобад, ки дар пойгоҳи зотҳои ватании гӯшти захираи муҳимми афзоиши захираҳои гӯштии давлат рушди чорводории махсусонидаи гӯштӣ буда метавонад. Дар ин бобат нақши асосиро зоти сарсафеди қазоқӣ бозид метавонад. Ин намуди чорво дар бисёр ноҳияҳои ҷумҳурии мо хуб парвариш карда мешавад ва ба шароити душвори иқлимӣ тобовар аст. Баробари ин бартариҳо зоти мазкур зуд ба воя мерасад. Талаботи имрӯза ба чорвои самти маҳсулнокии гӯштӣ равонашуда ин бузургии ҷасад ва афзунии вазни зиндаи чорво мебошад. (саҳ 86. диссертатсия)

Дар боби сеюм – “Самтҳои асосии тақмили механизми давлатии танзими бозори гӯшт” самтҳои асосии баланд бардоштани самаранокии ҷойгиркунонии истеҳсол ва коркарди маҳсулоти гӯштӣ таҳлил шуда, оид ба ноил шудани ба самаранокии иқтисодии баланди истеҳсоли гӯшт ва маҳсулоти гӯштӣ илман асоснок таҳия карда шудаанд.

Диссертант қайд менамояд, ки яке аз самтҳои муҳим дар технологияи сарфакунандаи захираҳо бояд сохтмони биноҳои арзон ва сарфакунандаи нерӯ барои ҷойгиронии чорво гардад. Дар шароити имрӯза маҷмуаҳои калони чорводорӣ ва фабрикаҳои парандапарварӣ бартариҳои асосии худро аз даст додаанд. Дар шароити собиқ таваҷҷуҳ ба масшабнокии истеҳсолот, истифодаи технологияҳои навтарин аз сабаби умедворӣ ба дастгирии Ҷаҳлат, таъмини марказонидаи хӯроки чорвою паранда (комбикормҳо) ба вучуд омада буд. Ҳоло ин амал кор намедихад, боиси номутобикатӣ ба шароити бозор мегардад. Ин аст, ки истеҳсолкунандагони калони маҳсулоти чорво дар шароити имрӯз дар рӯ ба рӯйи хочагиҳои ёрирасони шахсӣ(аҳоли) дар

рақобат мағлуб мегарданд. (сах.126. диссертатсия)

Дар шароити имрӯза ба андешаи муаллиф зарур аст: хавасмандсозии иштирокчиёни раванди сармоягузорӣ бо дастгирии молиявии сармоя (гузоштани сармояи худӣ ба корхонаи худ), озоднамоии корхонаҳо аз андозбандии даромади молиявие, ки барои сармоягузорию такрорӣ равона карда мешавад, ҳамчунин барои истифодаи суръатноки амортизатсия (ба хароҷот соқит кардани то 50%-и таҷҳизоти харидашуда дар соли аввали харид ва ду соли баъдинаи он) ба кор меравад. (сах.128. диссертатсия)

Дар хулоса ва пешниҳодҳо натиҷаҳои асосии тадқиқоти гузаронидашудаи муаллиф дарҷ карда шудааст.(сах.153-161. диссертатсия)

Эродҳо ва баъзе пешниҳодот оид ба рисолаи илмӣ

Саҳеҳӣ, дараҷаи навгонии бадастомада ва хулосаву тавсияҳои рисолаи илмиро ба инобат гирифта, баъзе камбудии таркибӣ ва сохторию корро қайд кардан бамаврид аст.

1) Қисмати назариявии рисолаи илмӣ мафҳуми рушди устувори соҳаи гӯшт ва маҳсулоти гӯшти нокофӣ баҳогузорӣ карда шудааст.

2) Дар диссертатсия муаллиф ба кори олимони Ҷумҳурии Тоҷикистон кам тавачҷух намудааст.

3) Дар боби 2-юм, зербоби 1 дар ҷадвалҳои 4-ум,6-ум,14-ум,16-ум, ҳисоботҳо аз рӯи ҳисоби агентии омори назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон оварда шудааст, аммо саҳифаҳо нишон дода нашудааст.

4) Ҳамзамон, дар кори илмӣ хатогиҳои имлоӣ, орфографӣ ва техникӣ ба назар мерасанд.

Дар маҷмуъ мазмуну мундариҷаи диссертатсия ба мақсад ва вазифаи таҳқиқот мувофиқат мекунад, кори илмӣ дорои навгонӣ ва пениҳодҳои зиёде ҳаст, ки истифодаи онҳо ба хоҷагии халқи кишвар аҳамиятнок мебошанд. Натиҷаҳои асосии диссертатсия дар 11 адад мақолаҳои илмӣ ки аз он 7 мақола дар маҷаллаҳои илмӣ ва нашрияҳои мебошанд, ки ба рӯйхати маҷаллаҳои нашрияҳои тавсияшудаи КОА назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба чоп расонида шудааст ба таъби расидааст.

Муҳтавои диссертатсия ба ихтисоси мазкур мувофиқ аст.

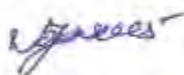
Автореферати диссертатсия ба мақсад ва муҳтавои асосии таҳқиқот мувофиқ буда, тибқи талаботи муқарраргардида нигориш шудааст.

Диссертатсия кори илмию таҳқиқотии анҷомёфта, дорои ҳалли мусбати масъалаи муҳими соҳаи кишоварзӣ, махсусан самти бозори гӯшт ва танзими давлатии он дар ҷодаи таъмини аҳоли бо гӯшт ва маҳсулотӣ гушті мебошад.

Диссертатсияи Накимов Сафарраҳмат Пиракович дар мавзӯи «Бозори гӯшт ва механизми танзими давлатии он (дар асоси маводи хоҷагии қишлоқи Ҷумҳурии Тоҷикистон)» барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои иқтисодӣ, аз рӯи ихтисоси 08.00.05 – Иқтисодиёт ва идоракунии хоҷагии халқ: иқтисодиёт, ташкил ва идоракунии корхонаҳо, соҳаҳо, комплексҳо (комплекси агросаноатӣ ва кишоварзӣ) ба дараҷаи баланди илмӣ-методи иҷро гардида, ба талаботҳои Комиссияи Олии Аттестационии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷавобгӯ буда, муаллифи он сазовори дараҷаи илмии номзади илмҳои иқтисодӣ аз рӯи ихтисоси: 08.00.05 – Иқтисодиёт ва идоракунии хоҷагии халқ: иқтисодиёт, ташкил ва идоракунии корхонаҳо, соҳаҳо, комплексҳо (комплекси агросаноатӣ ва кишоварзӣ) мебошад.

Муқарризи расмӣ:

н.и.и.(аз рӯи ихтисоси 08.00.05-“Иқтисодиёт ва идоракунии хоҷагии халқ: иқтисодиёт, ташкил ва идоракунии муассисаҳо, соҳаҳо, комплексҳо (комплекси агросаноатӣ ва хоҷагии қишлоқ)), дотсенти кафедраи бахисобгирии муҳосибӣ ва аудити МДТ “ДДХ ба номи академик Б.Гафуров”

Абдураҳимов А.А.

Суроға: 735700, Ҷумҳурии Тоҷикистон, шаҳри Хучанд,
гузаргоҳи Мавлонбеков 1, Тел.: (+992 3422) 6 52 73,
Факс: (992 3422) 6 75 18, Web: www.hgu.tj, E-mail: rector@hgu.tj
Телефони дастӣ: (+992) 92 771 57 35
E-mail: ab dugafar58@mail.ru

Имзои номзади илмҳои иқтисодӣ, дотсент Абдураҳимов А.А.-

ро тасдиқ мекунам:

Сардори шӯъбаи кадрҳо ва корҳои махсуси
МДТ “ДДХ ба номи академик Б.Гафуров”
17.09.2021 с.

Ашрапова З.Н.